

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/183/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210449
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5612210449.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a členov senátu JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/174/2012-56 zo dňa 7. októbra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu škodu a nemajetkovú ujmu spôsobenú tvrdeným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Nesprávnosť postupu mala spočívať v okolnosti, že exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia. Okresný súd konštatoval viacero (samostatných) dôvodov vedúcich k zamietnutiu uplatneného nároku; predovšetkým zdôraznil neunesenie navrhovateľom dôkazného bremena, a to tak celkovo, ako aj vo vzťahu k jednotlivostiam uplatňovaného nároku. Primárne sa venoval podmienke predbežného prerokovania daného nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a konštatoval, že táto nebola splnená, v dôsledku čoho je návrh z čisto časového hľadiska podaný predčasne.

Následne okresný súd posudzoval jednotlivé atribúty predmetného zodpovednostného právneho vzťahu a dospel k záveru o nepreukázaní žiadnej zo zákonných (kumulatívnych) podmienok. K tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu v podobe prieťahov v konaní uviedol, že v dotknutej exekučnej veci bol ako exekučný titul označený rozhodcovský rozsudok. Postup exekučného súdu pri rozhodovaní o žiadosti o vydanie poverenia je nadväzne nutné posudzovať podľa § 44 ods. 2 EP účinného od 1.6.2011, pričom lehota 15 dní od doručenia žiadosti sa nevzťahovala (práve) na exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) EP.

Nad (nevyhnutný) rámec prvostupňový súd dodal, že navrhovateľ nepreukázal ani ďalšiu zákonnú podmienku zodpovednosti štátu - výšku tvrdenej majetkovej škody. Minimálne vo vzťahu k tomu, že úver poskytnutý zo strany navrhovateľa spotrebiteľovi je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Obdobne pri dôvodoch požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch navrhovateľ nepreukázal svoje tvrdenia o tom, že došlo k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a insolvenčiu povinného. Zároveň nepredložil konkrétne tvrdenia, kedy a ktoré jeho plánované podnikateľské aktivity a už vytvorené podnikateľské plány zanikli, ani tento zánik nepreukázal. Okresný súd tiež konštatoval, že existencia prieťahov v súdnom konaní nebola vyslovená (§ 9 ods. 2 zákona č.

514/2003 Z.z.) v rámci výsledku vybavovania sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, pričom rozhodovanie o tejto otázke nepatrí do právomoci súdu prvého stupňa.

O trovách konania rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že odporcovi právo na ich náhradu nepriznal s poukazom na to, že síce podal návrh na prisúdenie náhrady trov, v zákonnej lehote si ich však nevyčísľil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na nové prejednanie. Namietal, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Za takejto situácie došlo, podľa odvolateľa, k degradácii zásady kontradiktórnosti konania. Uviedol, že elektronicky podal návrh na zrušenie pojednávania odôvodnený skutočnosťou, že všetci sudcovia daného okresného súdu sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania vo veci, ktorú žiadosť (o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu) však okresný súd ignoroval. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Správne mal okresný súd vec predložiť na rozhodnutie o pridelení inému súdu; bez vydania akéhokoľvek rozhodnutia v otázke zaujatosti sudcov však bola možnosť obrany navrhovateľa pred zákonným sudcom celkom zmarená.

Odvolateľ poukázal na svoje vyjadrenie (obsiahnuté v návrhu), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou praxou iných krajských súdov a tiež s judikatúrou Ústavného súdu SR, či Európskeho súdu pre ľudské práva.

Súdu prvého stupňa navrhovateľ vytýkal (i) viacero omylov, z ktorých napríklad uviedol konštatovanie súdu, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Nesprávny úradný postup exekučného súdu podľa odvolateľa spočíva hneď v niekoľkých skutočnostiach, nielen v jednej z nich. Konajúci súd sa musí preto vysporiadať so všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu, v napadnutom rozhodnutí tomu tak nie je, čo robí rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Len vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásada kontradiktórnosti totiž predovšetkým pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov je práve pojednanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný. Svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní - sa však o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť. V tejto súvislosti sú potom ďalšie námietky navrhovateľa o odňatí práva konať pred súdom a porušení zásady kontradiktórnosti bezpredmetné.

Predvolanie na termín pojednávania (dňa 7.10.2013 - pondelok) bolo právnenému zástupcovi navrhovateľa doručené 26.9.2013. Elektronickým podaním (bez zaručeného elektronického podpisu) navrhovateľ dňa 4.10.2013 o 18.36 hod. (t.j. v piatok po úradných hodinách súdu) požiadal o zrušenie pojednávania z dôvodu „objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“. Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý, čo zodpovedá nižšie roboberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 v spojení s § 119 O.s.p. umožňuje súdu zväžiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a konať i v neprítomnosti účastníkov. Odlišné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní. Inými slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom

(bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Písomné vyjadrenie odporcu vo veci samej bolo okresnému súdu doručené 4.10.2013, t.j. až po vykonaní predvolania navrhovateľa na pojednávanie a zároveň v posledný pracovný deň pred nariadeným termínom pojednávania. Nemožno preto za porušenie požiadavky bezodkladnosti doručenia vyjadrenia (§ 114 ods. 2 veta posledná O.s.p.) považovať taký postup súdu, ktorý vzhľadom na krátky časový interval a nereálnosť doručenia dotknutého vyjadrenia navrhovateľovi, ponechal oboznámenie navrhovateľa s vyjadrením odporcu na samotné súdne pojednávanie.

Novelizované ustanovenie § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predvída riešenie opísanej procesnej situácie (nesúhlas súdu s uplatneným dôvodom požadovaného odročenia) oznámením účastníkovi (na jeho elektronickú adresu), ako súd posúdil návrh na odročenie pojednávania. Navrhovateľ svojim vlastným postupom, ktorý (minimálne) vykazuje znaky účelovosti - žiadosť o odročenie pojednávania podal z hľadiska pracovných dní doslova pár hodín pred nariadeným termínom pojednávania, hoci tvrdený dôvod mu bol známy takmer bezprostredne po doručení predvolania - však sám zmaril efektívne využitie označeného zákonného ustanovenia.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa (správne) postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyhlúčení. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013, či 4 Cdo 228/2013 z 28.4.2014) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Neopodstatneným je tvrdenie odvolateľa, že mu nebolo doručené (resp. vôbec vydané) rozhodnutie o vylúčení, resp. nevyhlúčení sudcov. Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že dňa 26.9.2013 bolo navrhovateľovi doručené uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5NcC/47/2013 z 28.2.2013 o nevyhlúčení zákonnej sudkyne JUDr. Haluškovej z prejednávania a rozhodnutia súdnej veci. V rozpore s uvedeným tvrdením navrhovateľa je napokon aj jeho ústavná sťažnosť, založená práve na predmetnom rozhodnutí krajského súdu.

Odvolací súd v predmetnej spojitosti dodáva, že s poukazom na možnosť uplatnenia námietky rozhodovania veci vylúčeným sudcom ako odvolacieho, resp. dovolacieho dôvodu náležite okresný súd uprednostnil požiadavku hospodárnosti/rýchlosti konania. Práve na jej (údajnom) nedodržaní je pritom založený (aj) meritórny nárok navrhovateľa.

V rámci meritórneho posúdenia veci odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Z tohto aspektu je zjavné, že navrhovateľ (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní) v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu k vecným dôvodom, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Nadväzne je úplne nenáležitým tvrdenie o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Naopak, odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu ako celok spĺňa všetky parametre zákonného odôvodnenia.

K žiadnemu zo zásadných záverov okresného súdu (t.j. nestanovenie lehoty 15-dní na rozhodnutie o žiadosti na vydanie poverenia v prípade exekučného titulu vo forme rozhodcovského rozsudku, chronológia a zmysel úkonov v danej exekučnej veci, zvýšené nároky na rozhodovanie v spotrebiteľských veciach, konkretizácia neunesenia bremena tvrdenia a dôkazného bremena), na ktorých založil svoje meritórne zamietajúce rozhodnutie, odvolateľ nepredložil relevantnú, resp. vôbec žiadnu protiargumentáciu. Fakticky sa obmedzil na všeobecné konštatovania („nesprávny postup spočíva v niekoľkých skutočnostiach“, „konajúci súd sa musí vysporiadať s všetkými vytykanými zložkami nesprávneho úradného postupu“), ktoré sú len opakovaním návrhu bez relevantnej reakcie na konkrétne nosné dôvody napadnutého rozhodnutia.

V danej spojitosti platí, že odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka/odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmavať rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Zároveň však platí, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyšlo. Z tohto pohľadu odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď

konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, nekorešponduje s obsahom posudzovaného rozsudku; ide o zjavné pochybenie odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov. Pokiaľ navrhovateľ nadväzne v odvolaní uvádza, že „v odôvodnení prezentované časové úseky (bez bližšej konkretizácie, o ktoré časové úseky sa má jednať) nenasvedčujú“ konštatovaniu okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, okrem vyššie uvedeného záveru (že napadnuté rozhodnutie takéto konštatovanie neobsahuje) platí, že časové údaje tak, ako ich uvádza prvostupňový súd zodpovedajú skutkovému stavu a vyplývajú z pripojeného exekučného spisu.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnej časti ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods.1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.